

**אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה למדעי המדינה**

71-104-88-89 - מבוא ליחסים בינלאומיים-תשס"ז

מרצה: דר' יצחק מועלם

מתרגל: מר יוסף כהן

מטרת הקורס

הקורס נועד להקנות לסטודנט ידע וכלי ניתוח להבנת מהות היחסים הבינלאומיים תוך התייחסות להיבטים פסיכולוגיים והתנהגותיים ולהיבטים מבניים-מערכתיים.

חובות הסטודנט

- א. התלמידים ישתתפו בהרצאות ובתרגיל שבועי (ב- 80% מהמפגשים).
- ב. התלמידים יגישו שתי עבודות במהלך השנה כתנאי זכאות לגשת לבחינה בסוף השנה.
- ג. התלמיד חייב לקרוא את החומר הביבליוגרפי לקראת כל הרצאה ותרגיל, על מנת שהדיון יהיה פורה. יש להדגיש כי מטרת התרגיל היא לא הכתבת החומר או הרצאתו אלא עריכת דיון אקדמי רואי לשמו בכיתה בהסתמך על חומר הקריאה.

הרכב הציון

- א. הציון הנדרש לעבור את הקורס הוא לפחות 60 בכל אחת מהמטלות – עבודות, בחינה והשתתפות בתרגיל. (לא ניתן לשקלל את כל המטלות יחדיו!)
- ב. הרכב הציון הסופי: בחינה בסוף השנה 50 %
עבודה מס' 1 15 %
עבודה מס' 2 25 %
השתתפות פעילה
בתרגיל 10 %

מהלך הקורס: נושאים וחומר ביבליוגרפי

1. היחסים הבינלאומיים-כתחום מדעי
גלבו, איתן. "היחסים הבינלאומיים כתחום מדעי", מתוך גלבו, איתן (עורך), יחסים בינלאומיים. תל-אביב: עם-עובד, 1978, עמ' 11-33.
שמור מדעי המדינה לפי יחס. בי (110204) וגם תדפיס 5319 (347313)

מושגי יסוד ביחסים בינלאומיים. יחידה 1, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1980, עמ' 42-52.
שמור מדעי המדינה לפי אונ.מש (66801) וגם תדפיס 5275 (346716)

Russet, Bruce. And Star Harvey, World Politics: The Menu For Choices. 4th ed., New York: W. H. Freeman And Company, 1992, pp.26-45.
שמור מדעי המדינה לפי (198096)RUS

2. רמות ניתוח ביחסים הבינלאומיים
מושגי יסוד ביחסים בינלאומיים. יחידה 2, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1980, עמ' 1-18.
שמור מדעי המדינה לפי אונ.מש (66801) תדפיס 5275 (346716)

Russett, Bruce. And Star Harvey, op cit, pp.11-25
שמור מדעי המדינה לפי (198096)RUS

3. אידיאליזם, ריאליזם ופוליטיקה עולמית
מורגנתאו, הנס. פוליטיקה בין האומות. כרך א', תרגם יוסף נדבה, תל-אביב: יחדיו, 1968, עמ' 1-16.
שמור מדעי-המדינה לפי מור.פו (138174) וגם תדפיס 5322 (347366)

קוהיין או' רוברט. ונאי ס' ג'וזף. "תהליכים וארגונים חוץ-לאומיים", מתוך גלבוש איתן, יחסים בינלאומיים. תל-אביב: עם-עובד, 1978, עמ' 183-199.
שמור מדעי המדינה לפי יחס. בי (110204)

Mansbach, R. W. and Vasquez, A. John. In Search of Theory :A New Paradigm For Global Politics. New-York: Columbia University Press, 1981, pp.3-14 .
שמור מדעי המדינה לפי MAN (07948)

4. מעמדה של מדינת הלאום בפוליטיקה העולמית
מושגי יסוד ביחסים בינלאומיים. יחידה 6, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה (1982), עמ' 3-22; 39-59.
שמור מדעי המדינה לפי אונ.מש (66801) וגם תדפיס 5277 (346723)

Oyvind, Osterud. "The Narrow Gate :Entry to the club of Sovereign States", Review of International Studies, No 23 (1997), pp. 167-184.
כתב עת באולם 2 וגם תדפיס 5599 (360935)

בוזן, בארי. "רעיון המדינה והביטחון הלאומי", מתוך סנדלר שמואל, מדינת הלאום-מושגי יסוד ביחסים בינלאומיים. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1999, עמ' 116-125.
שמור מדעי-המדינה לפי סנד.מד (423982)

5. ארגונים ושחקנים לא-מדינתיים
Mansbach, R. W., Ferguson, y. h. and Lampert, D. E. The Web of World Politics :Nonstates Actors in the Global System New-Jersey: Prentice-Hall , 1976, pp. 32-45.
שמור מדעי המדינה לפי MAN (107119) וגם תדפיס 3846 (146726)

6. אינטרסים בפוליטיקה העולמית
מושגי יסוד ביחסים בינלאומיים. יחידה 11, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1981, עמ' 5-17.
שמור מדעי המדינה לפי אונ.מש (66801)

סנדלר, שמואל. מדינת הלאום-מושגי יסוד ביחסים בינלאומיים. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1999, עמ' 40-53.
שמור מדעי-המדינה לפי סנד.מד (423982)

Robinson, T. "National Interests" , in Rosenau, J. N. (ed.), International Politics and Foreign Policy .New-York :Free Press, 1967, pp. 182-190.
שמור מדעי המדינה לפי INT (2967) וגם תדפיס 1541 (195349)

7. עצמה, יכולת והשפעה
צבאג, ש. "עוצמה ביחסים הבינלאומיים", בתוך מושגי יסוד ביחסים בינלאומיים. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1997, עמ' 97-113.
שמור מדעי-המדינה לפי צבג.עצ (355084)

Holsti, K. J. International Politics: A Framework for Analysis. London: Prentice-Hall, 1988, ch 6, pp. 140-157 .
שמור מדעי המדינה לפי HOL (104883)

Nye, S. Joseph "The Changing Nature of World Power", in Political Science Quarterly, Vol 105, No 2, pp.177-192.
כתב עת באולם 2 וגם Ejournal וגם תדפיס 140 (165531)

8. תהליכי קבלת החלטות
המדינה כמחליטה
אליסון, ט. גרהם. "דגמים מושגיים ומשבר הטילים בקובה", מתוך גלובע, איתן (עורך), שם, עמ' 99-130.
שמו מדעי המדינה לפי יחס. בי (110204) וגם תדפיס 5321 (1070112)
- המנגנונים כמחליטים
אליסון, ט. גרהם. שם. (ראה פריט קודם)
שמו מדעי המדינה לפי יחס. בי (110204) וגם תדפיס 5321 (1070112)
- קופלין, ויליאם. "פוליטיקה פנימית ועיצוב מדיניות החוץ", מושגי יסוד ביחסים בינלאומיים. חוב' 11, (1981), עמ' 109-126.
שמו מדעי המדינה לפי אונ.מש (66801)
- הפרט כמחליט
בריצי, מ., שטיינברג, ב., ושטיין, ג. "תבנית לחקר מדיניות חוץ", מתוך גלובע, איתן (עורך), שם, עמ' 131-146.
שמו מדעי המדינה לפי יחס. בי (110204)
- בן-מאיר, י. קבלת החלטות בסוגיות הביטחון הלאומי: ההיבט הישראלי. תל-אביב: הוצאת הקבוץ המאוחד, המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש ואוניברסיטת תל-אביב, 1987, עמ' 31-43.
שמו מדעי-המדינה לפי בן-מאי. קב (65180)
9. משבר ומדיניות חוץ
הרמן, פ. צירלס. "משברים בינלאומיים", מתוך גלובע, איתן (עורך), שם, עמ' 212-228.
שמו מדעי המדינה לפי יחס. בי (110204)
- בריצי, מ., "התנהגות מדיניות במשבר בינלאומי – מודל וממצאים משוערים", מדינה וממשל (מדינה ממשל ויחסים בינלאומיים), חוב' מס' 15, (1980), עמ' 5-39.
כתב עת באולם 4
10. אמצעים במדיניות חוץ
דיפלומטיה
סופר, שרון. "הדיפלומטיה ביחסים הבינלאומיים", בתוך מושגי יסוד ביחסים בינלאומיים, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1996, 55-81.
שמו מדעי-המדינה לפי סופ. די (336064)
- Holsti, K. J. op cit, ch 7, pp. 158-189.
שמו מדעי המדינה לפי HOL (104883)
- תעמולה
- Holsti, K. J. op cit, ch 8, pp. 190-214.
שמו מדעי המדינה לפי HOL (104883) וגם תדפיס 1543 (195370)
- כלכלה וטכנולוגיה
- Holsti, K. J. op cit, ch 9, pp. 215-242.
שמו מדעי המדינה לפי HOL (104883) וגם תדפיס 1544 (195376)
- אמצעי צבאי
הרכבי, י. מלחמה ואסטרטגיה. תל-אביב: עם-עובד, 1990, עמ' 33-41; 593-605.
שמו מדעי המדינה לפי הרב.מל (139320)
- סוגי מלחמות
הרכבי, י. שם, עמ' 117-134.
שמו מדעי המדינה לפי הרב.מל (139320)

ענבר, אפרים. "המלחמה", בתוך מושגי יסוד ביחסים בינלאומיים. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1998, עמ' 51-71.

שמור מדעי-המדינה לפי ענב.מל (383777)

שטיינברג, ג'רלד. "אסטרטגיה של נשק לא-קונבנציונלי" בתוך מושגי יסוד ביחסים בינלאומיים. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1997, עמ' 46-95.

שמור מדעי המדינה לפי שטי.אס (356536)

11. מערכות בינלאומיות

קפלן, מורטון. "מערכות בינלאומיות", מתוך גלבוש, איתן (עורך), שם, עמ' 37-55. **שמור מדעי המדינה לפי יחס.בי (110204)**

עברון, יאיר. "הסדר העולמי החדש וכללי המשחק האזוריים", מתוך ליסק, משה., וקני-פז, ברוך. (עורכים), ישראל לקראת שנת 2000. ירושלים: הוצאת מגנס וספרית אשכולות מכון אשכול האוניברסיטה העברית, 1996, עמ' 341-366.

שמור מדעי המדינה לפי ישר.לק (319965)

12. היחב"ל לאחר המלחמה הקרה

Hoffmann, Stanley "A New World and it's troubles", Foreign Affairs, No 69 (Fall 1990), pp.115-122.

כתב עת באולם 6 וגם EJournal